Załącznik nr 1
do Zarządzenia nr 24/2017/2018
Dyrektora SP w Tworkowie z dn. 04.09.2017 r

Zbiór procedur postępowania w Szkole Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Tworkowie

Cele:

1. Usprawnienie oraz zwiększenie skuteczności oddziaływań szkoły w sytuacjach zagrożenia.
2. Wypracowanie jednolitych metod współpracy między rodzicami a szkołą.
3. Promowanie zachowań i postaw godnych naśladowania.
4. Wpłynięcie na proces socjalizacji dzieci i młodzieży.
5. Zwiększenie wychowawczej roli szkoły.
6. Wyznaczenie jasnych i czytelnych reguł postępowania oraz określonych granic.
7. Zapewnienie bezpieczeństwa

W celu określenia warunków zapewniających uczniom bezpieczeństwo w szkole ustala się co następuje:

1. W każdym przypadku rozwiązywania problemów związanych z naruszeniem przez ucznia obowiązujących w szkole zasad, niezbędna jest ścisła współpraca przedstawicieli szkoły z rodzicami ucznia:
   a) rodzice ucznia są bezzwłocznie zawiadamiani o każdym przypadku naruszenia przez niego obowiązujących w szkole zasad związanych z bezpieczeństwem
   b) w celu rozwiązania zaistniałego problemu wychowawca w porozumieniu z pedagogiem szkolnym:
      - ustala jak najbliższy termin spotkań z uczniem i jego rodzicami,
      - prowadzi rozmowę interwencyjną z uczniem,
      - prowadzi rozmowę z rodzicami, w czasie której wspólnie ustalają dalsze działania wobec dziecka, zasady współpracy między rodzicami a szkołą oraz (ewentualnie) możliwość uzyskania pomocy specjalistycznej,
      - uczeń w obecności rodziców podpisuje kontrakt, w którym zobowiązuje się do przestrzegania określonych reguł zachowania,
   c) nadzór nad wypełnieniem kontraktu przez ucznia sprawują rodzice i przedstawiciel szkoły.
   d) uczniowie potrzebujący pomocy specjalistycznej są kierowani do odpowiedniej poradni/placówki,
   e) brak współpracy ze strony rodziców oraz dalsze używanie substancji psychoaktywnych przez ucznia powodują konieczność podjęcia innych działań przewidzianych prawem:
      - zastosowanie określonych w statucie szkoły konsekwencji dyscyplinarnych, łącznie z możliwością przeniesienia ucznia do innej szkoły
      - zgłoszenie sprawy do sądu rodzinnego.

3.W przypadku zagrożenia życia ucznia szkoła zapewnia mu niezbędną opiekę medyczną (np.

wzywane jest pogotowie).

4. Policja jest wzywana w przypadku:

a) gdy zachowania ucznia zagrażają bezpieczeństwu innych osób lub jemu osobiście,
b) znalezienia na terenie szkoły nielegalnych substancji psychoaktywnych,
c) gdy istnieje podejrzenie, że uczeń może posiadać substancje psychoaktywne,
d) kradzieży lub innych wykroczeń.

2. Klasa, której uczeń lub uczniowie dopuścili się złamania obowiązujących w szkole zasad, zostaje objęta dodatkowymi zajęciami profilaktycznymi.
3. Działania interwencyjne i profilaktyczne są prowadzone przez pedagoga szkolnego.

Zadania dyrektora szkoły, wychowawcy, pedagoga szkolnego

1. Dyrektor szkoły niezwłocznie powiadamia o każdym poważnym zdarzeniu incydencie organ nadzorujący szkołę.
2. Zaistniałą sytuację dyrektor szkoły lub pedagog szkolny omawia z uczniami w klasie w obecności wychowawcy.
3. Na posiedzeniu rady pedagogicznej przeprowadza się analizę zaistniałego zdarzenia, a także dokonuje oceny postępowania dziecka w kontekście jego dotychczasowego zachowania i podejmuje decyzje o jego dalszych losach (wsparcie, pomoc, kara, przeniesienie).
4. Dyrektor szkoły jest odpowiedzialny za zebranie dokumentacji z każdego zdarzenia.
5. Z każdej rozmowy przeprowadzonej na terenie szkoły odnośnie sytuacji wymienionych w powyższych procedurach należy sformułować notatkę, którą podpisują osoby uczestniczące w rozmowie.
6. Wychowawca stosując system kar i nagród zgodnych z WZO stara się rozwiązywać zaistniałe problemy wychowawcze. Z każdej przeprowadzonej rozmowy wychowawczej z uczniem, a także z rodzicami danego ucznia sporządza notatkę, którą podpisują osoby w niej uczestniczące i umieszcza ją w teczce wychowawczej.
7. W przypadku narastających trudności wychowawczych z danym uczniem wychowawca jest zobowiązany niezwłocznie powiadomić o danej sytuacji pedagoga szkolnego.

Metody współpracy szkoły z policją

1. W ramach pracy profilaktyczno – wychowawczej szkoła i policja utrzymują stałą, bieżącą współpracę w zakresie profilaktyki zagrożeń.
2. Koordynatami współpracy są: pedagog szkolny oraz specjalista do spraw nieletnich właściwej jednostki policji.
3. Ze szkołą współpracuje także dzielnicowy, w rejonie którego znajduje się szkoła.
4. W ramach współpracy policji ze szkołą

a) organizuje się:

- spotkania Rady Pedagogicznej z zaproszonymi specjalistami ds. nieletnich, podejmujące tematykę zagrożeń przestępczością i demoralizacją dzieci i młodzieży w środowisku lokalnym.
- spotkania tematyczne młodzieży szkolnej z udziałem policjantów m.in. na temat odpowiedzialności nieletnich za popełniane czyny karalne, prawnych aspektów narkomanii, wychowania w trzeźwości, zachowań ryzykownych, sposobów unikania

zagrożeń.

b) informuje się policję o zdarzeniach zaistniałych miejsce na terenie szkoły i mających znamiona przestępstwa, stanowiących zagrożenie dla życia i zdrowia uczniów oraz przejawach demoralizacji dzieci i młodzieży;

c) Szkoła i Policja wspólnie przystępuje do lokalnych programów profilaktycznych związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom oraz zapobiegania demoralizacji i przestępczości nieletnich.

Zasady interwencji profilaktycznej

1. Interwencję przeprowadza pedagog szkolny wspólnie z wychowawcą klasy w sytuacjach zagrożenia ucznia:
   - uzależnieniem,
   - przestępczością,
   - demoralizacją
   - zachowaniami ryzykownymi.
2. Celem interwencji profilaktycznej jest:
   - Udzielenie wsparcia i pomocy uczniowi i rodzicom przez dostarczenie informacji, zaproponowanie współpracy pomiędzy domem a szkołą.
   - Zapobieganie problemom związanych z zagrożeniem uzależnieniami, przestępczością, demoralizacją.
3. W sytuacji zagrożenia ucznia uzależnieniem, przestępczością, demoralizacją, zachowaniami ryzykownymi:
   a) wychowawca wspólnie z pedagogiem zbiera informacje o sytuacji ucznia i na ich podstawie dokonuje wstępnej diagnozy, analizy i oceny problemów ucznia.
   b) wychowawca wspólnie z pedagogiem/psychologiem przeprowadzają rozmowę z uczniem, podczas której przekazują uczniowi:
      - swoje spostrzeżenia, na temat z jego funkcjonowania;
      - informacje o konsekwencjach wynikających z jego zachowań;
      - komunikat o zakazie zachowań ryzykownych, związanych z zagrożeniem uzależnieniami, przestępczością, demoralizacją - powołując się na regulamin szkoły;
      - informację o konieczności poinformowania rodziców.
   c) wychowawca wzywa rodziców do szkoły i wspólnie z pedagogiem przeprowadza z nimi rozmowę informując o:
      - przyczynach, dla których szkoła szczególnie zainteresowała się dzieckiem.
      - zagrożeniach zdrowia i bezpieczeństwa dziecka związanych z zagrożeniami ryzykownymi, uzależnieniami, przestępczością, demoralizacją.
4. Efektem rozmowy z rodzicami powinna być pisemna umowa z nimi uwzględniająca:
   - listę zachowań ucznia podległych kontroli zarówno w domu, jak i w szkole;
   - zasady zachowania ucznia w szkole i w domu;
   - konsekwencje i przywileje przewidziane dla ucznia;
   - zobowiązania obu stron - rodziców i szkoły - zasady ścisłej współpracy (stały kontakt ze szkołą, wymiana uwag, spostrzeżeń na temat ucznia, itp.);
   - określenie czasu obowiązywania umowy.
5. W obecności rodziców wychowawca lub pedagog rozmawia z dzieckiem zobowiązując je do zmiany zachowania. Efektem tej rozmowy winno być podpisanie kontraktu z dzieckiem z uwzględnieniem:

- zobowiązania ucznia do powstrzymania się od negatywnych zachowań;
  ustalenia listy czasowo odebranych przywilejów;
- odebrania przywilejów;
- zasad wymiany między szkołą a rodziną informacji dotyczących obserwacji dziecka.

6. Wychowawca wspólnie z pedagogiem monitorują realizację kontraktu przez ucznia poprzez:
   - obserwowanie ucznia w szkole;
   - nagradzanie korzystnych zmian w zachowaniu się ucznia – odzyskiwanie przywilejów.

Procedury postępowania nauczycieli w przypadku przyłapania ucznia na paleniu papierosów

1. Nauczyciel zobowiązany jest powiadomić o tym fakcie wychowawcę klasy oraz pedagoga szkolnego.
2. Wychowawca klasy lub pedagog szkolny informują o zdarzeniu rodziców ucznia.
3. Uczeń przyłapany na paleniu papierosów pierwszy raz otrzymuje upomnienie, które zostaje przez niego podpisane i umieszczone w indywidualnej teczce ucznia.
4. Uczeń przyłapany na paleniu papierosów drugi raz otrzymuje uwagę do dziennika oraz kolejne upomnienie, które zostaje przez niego podpisane i umieszczone w indywidualnej teczce ucznia.
5. Uczeń przyłapany na paleniu papierosów trzeci raz obowiązkowo uczęszcza na zajęcia profilaktyczne prowadzone przez pedagoga szkolnego.
6. Jeżeli uczeń nie przychodzi na zajęcia z pedagogiem lub jeżeli zostaje przyłapany na paleniu papierosów czwarty raz, zdarzenie zostaje zgłoszone na policję.

Procedury postepowania nauczycieli w przypadku gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń pod wpływem alkoholu lub narkotyków

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego, a w przypadku ich nieobecności - dyrektora szkoły.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy. Ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego, ale pod opieką innego nauczyciela, jeśli sam nie może przejąć opieki nad nim.
3. Zawiadamia o tym fakcie rodziców ucznia (prawnych opiekunów), których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły.
4. Gdy rodzice (prawni opiekunowie) odmawiają odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole lub przewiezieniu go do placówki służby zdrowia, bądź przekazaniu do dyspozycji funkcjonariuszom policji - decyduje lekarz wezwany do szkoły po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
5. Dyrektor szkoły zawiadamia Komisariat Policji, gdy rodzice (prawni opiekunowie) ucznia będącego pod wpływem alkoholu, odmawiają przyjścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem zagraża życiu lub zdrowiu innych osób.

6. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych - na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców (prawnych opiekunów) oraz sąd rodzinny.
7. Zaistniałe zdarzenie jest odnotowane w teczce indywidualnej ucznia przez pedagoga szkolnego

Procedury postepowania nauczycieli w przypadku gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancje przypominające narkotyki

1. Nauczyciel, zachowując środki ostrożności, zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji.
2. Powiadamia o zaistniałym fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
3. Pedagog próbuje ustalić, do kogo znaleziona substancja należała (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych).
4. Dyrektor szkoły jest zobowiązany wezwać policję.
5. Po przyjeździe policji dyrektor przekazuje zabezpieczoną substancję oraz informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.
6. Zaistniałe zdarzenie jest odnotowane w teczce indywidualnej ucznia przez pedagoga szkolnego – w przypadku, gdy można wskazać osobę, do której należała owa substancji.

Procedura postępowania w sytuacji wystąpienia przypadków niepokojących zachowań seksualnych uczniów w szkole

Cel :Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego uczniów, na wypadek zagrożenia wewnętrznego związanego z zachowaniami uczniów o charakterze seksualnym.
Osoby odpowiedzialne za zarządzanie :Dyrektor lub wicedyrektor szkoły. W przypadku ich nieobecności – osoba przez nich upoważniona,
Sposób działania :
1. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły pracownik powinien powiadomić wychowawcę klasy i/lub pedagoga/psychologa szkolnego o przypadkach niepokojących zachowań seksualnych uczniów w szkole, a jeżeli jest ich świadkiem, żąda od ucznia zaprzestania czynności i podejmuje z nim rozmowę wychowawczą.
2. W przypadku, gdy uczeń przekazuje nauczycielowi informację o niepokojących zachowaniach seksualnych, konieczne jest zapewnienie anonimowości w celu uniknięcia ewentualnych konsekwencji, które mogą być związane z przemocą skierowaną wobec tego ucznia przez uczniów, którzy brali czynny udział w tego typu zachowaniach
3. Wychowawca lub pedagog/ psycholog szkolny przeprowadza rozmowę z uczniem oraz informuje o zaistniałym zdarzeniu rodziców ucznia.
4. Jeżeli przeprowadzenie rozmowy z uczniem nie jest wystarczające dla zmiany jego zachowań, wychowawca, pedagog lub psycholog szkolny przekazuje rodzicom informację o zachowaniu ich dziecka, zobowiązując ich jednocześnie do szczególnego nadzoru nad nim
5. Wychowawca może wezwać rodziców/opiekunów prawnych ucznia do szkoły i przeprowadzić rozmowę z uczniem w ich obecności oraz ustalić z nimi dalsze wspólne postępowanie z dzieckiem.

6. W sytuacji kiedy rodzice odmawiają współpracy lub nie reagują na wezwanie do pojawienia się w szkole, gdy szkoła wykorzysta dostępne jej metody oddziaływań wychowawczych i nie przynoszą one spodziewanych efektów, a zachowanie ucznia wskazuje na znaczny stopień demoralizacji (np. uprawianie nierządu), dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich lub Policję – Wydział ds. Nieletnich.
7. Gdy zachowanie ucznia może świadczyć o popełnieniu przez niego przestępstwa (np. gwałtu), pedagog/psycholog szkolny w porozumieniu z dyrektorem szkoły po uprzednim powiadomieniu o zajściu rodziców/opiekunów ucznia, zawiadamia najbliższą jednostkę Policji, która dalej postępuje zgodnie ze swoimi procedurami. Pedagog całe zdarzenie dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę.
8. Jeżeli postępowanie świadczące o demoralizacji przejawia uczeń, który ukończył 18 lat, a nie jest to udział w działalności grup przestępczych, czy popełnienie przestępstwa, to postępowanie nauczyciela powinno być określone przez statut i/lub regulamin szkoły.
9. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie art. 304 § 2 kodeksu karnego, dyrektor szkoły jako przedstawiciel instytucji jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policji

Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia poczucia bezpieczeństwa

Procedura postępowania w sytuacji problemowego zachowania ucznia

(bójki, kradzieże, wymuszenia, wulgaryzmy)

Przeszkadzanie w prowadzeniu lekcji, używanie wulgarnych słów przez ucznia

- upomnienie ucznia przez nauczyciela w obecności klasy,
- wpisania uwagi do dziennika,
- możliwe wystawienie negatywnej oceny za lekceważący stosunek do przedmiotu,
- rozmowa dyscyplinująca ucznia z wychowawcą, pedagogiem, rodzicami,
- zawarcie kontraktu między uczniem i wychowawcą,
- wzięcie pod uwagę zaistniałych zdarzeń przy wystawianiu oceny z zachowania,
- udzielenie nagany przez dyrektora szkoły na wniosek wychowawcy klasy lub pedagoga,
- wyznaczenie uczniowi (za zgodą rodziców) kary – np. prac społecznych, które odbywać się mają po zajęciach lekcyjnych.

Niekulturalne zachowanie wobec kolegów i pracowników szkoły

- upomnienie ucznia przez nauczyciela w obecności klasy,
- wpis uwagi do dziennika,
- rozmowa dyscyplinująca ucznia,
- zawarcie kontraktu między uczniem i wychowawcą,
- wzięcie pod uwagę zaistniałych zdarzeń przy wystawianiu oceny z zachowania,
- udzielenie nagany przez dyrektora szkoły na wniosek wychowawcy klasy lub pedagoga,
- wyznaczenie uczniowi (za zgodą rodziców) kary – np. prac społecznych, które odbywać się mają po zajęciach lekcyjnych.

Dewastacja i niszczenie mienia szkolnego

- sporządzenie przez nauczyciela notatki ze zdarzenia,

- zobowiązanie rodziców i ucznia do naprawienia wyrządzonej szkody, poniesienia kosztów finansowych lub w ramach zadośćuczynienia zobowiązanie do wykonania prac społecznych,
- zawarcie kontraktu między uczniem i wychowawcą,
- wzięcie pod uwagę zaistniałych zdarzeń przy wystawianiu oceny z zachowania,
- zawieszenie ucznia decyzją rady pedagogicznej w jego prawach,
- udzielenie nagany przez dyrektora szkoły na wniosek wychowawcy klasy lub pedagoga,
- wyznaczenie uczniowi (za zgodą rodziców) kary – np. prac społecznych, które odbywać się mają po zajęciach lekcyjnych.

Bójki
- sporządzenie notatki ze zdarzenia,
- rozmowa wyjaśniająco – dyscyplinująca ucznia z wychowawcą,
- zawarcie kontraktu między uczniem i wychowawcą, oraz rodzicem i wychowawcą,
- wzięcie pod uwagę zaistniałych zdarzeń przy wystawianiu oceny z zachowania,
- rozmowa dyscyplinująca ucznia z policjantem na terenie szkoły,
- obowiązkowe rozdzielenie przez nauczyciela bijących się uczniów , nawet przy użyciu siły fizycznej, następnie zapewnienie bezpieczeństwa uczniom i zawiadomienie osoby odpowiedzialną za udzielanie pierwszej pomocy w szkole,
- w przypadku dotkliwego pobicia, zagrażającego zdrowiu i życiu dziecka, zawiadomienie osoby odpowiedzialnej za udzielanie pierwszej pomocy w szkole lub wezwanie pogotowia z natychmiastowym wezwaniem rodziców i policji.

Wymuszania oraz psychiczna agresja wobec innych uczniów
- sporządzenie notatki ze zdarzenia,
- rozmowa wyjaśniająco - dyscyplinująca z wychowawcą w obecności rodziców
- zawarcie kontraktu miedzy uczniem i wychowawcą, oraz między rodzicami a szkołą
- wzięcie pod uwagę zaistniałych zdarzeń przy wystawianiu oceny z zachowania,
- udzielenie nagany przez dyrektora szkoły na wniosek wychowawcy klasy lub pedagoga,
- poinformowanie policji,
- skierowanie wniosku o wszczęcie postępowania do sądu dla nieletnich,
- wyznaczenie uczniowi (za zgodą rodziców) kary – np. prac społecznych, które odbywać się mają po zajęciach lekcyjnych.
- przeniesienie ucznia, po uzgodnieniu z kuratorem oświaty, do innej placówki,

Kradzieże
- sporządzenie notatki,
- rozmowa wyjaśniająca - dyscyplinująca z wychowawcą,
- nauczyciel ma prawo zażądać zwrotu przywłaszczonej rzeczy, zażądać aby pokazał zawartość tornistra oraz kieszeni w obecności innego pracownika szkoły,
- w przypadku powtarzających się kradzieży lub kradzieży o znacznej wartości wychowawca lub pedagog w porozumieniu z dyrektorem powiadamia policję,
- nauczyciel powiadamia dyrekcję oraz wzywa rodziców do natychmiastowego wstawienia się w szkole,
- wzięcie pod uwagę zaistniałych zdarzeń przy wystawianiu oceny z zachowania,
- rozmowa dyscyplinująca ucznia z policjantem na terenie szkoły.

Kontrakt między rodzicami, a szkołą powinien zawierać:
- zobowiązanie rodziców do szczególnego nadzoru nad dzieckiem,

- zobowiązanie do częstszego kontaktu z wychowawcą i pedagogiem szkolnym (ustalić częstotliwość),
- przyjęcie do wiadomości nałożonej kary (określić na piśmie jakiej),
- kontrakt z rodzicami powinien zawierać określenie czasu jego obowiązywania, datę sporządzenia i podpisy.
-

Kopię kontraktu otrzymuje rodzic i pedagog szkolny.

Kontrakt pomiędzy wychowawcą a uczniem powinien zawierać:
- zobowiązanie do zaniechania działania niezgodnego z prawem (napisać konkretnie),
- przyjęcie do wiadomości nałożonej kary (napisać jakiej),
- zgodę na poniesienie surowszych konsekwencji (napisać jakiej) w przypadku, gdy zachowanie nie ulegnie zmianie.

W przypadku złamania zasad kontraktu pedagog szkolny na wniosek wychowawcy klasy i za zgodą dyrektora szkoły ma prawo wystąpić z wnioskiem o wgląd w sytuację rodzinną ucznia do Sądu Rodzinnego.

Procedura postępowania na wypadek wtargnięcia napastnika (terrorysty) do szkoły

Cel:

Zapewnienie bezpieczeństwa w razie zagrożenia życia i zdrowia dzieci i młodzieży przebywającej na terenie szkoły w przypadku wtargnięcia napastnika do szkoły

Sposób postępowania:

1. Jeżeli nie było szansy na ucieczkę, należy ukryć się, zamknąć drzwi na klucz (zabarykadować się). Opiekun powinien wyciszyć i uspokoić uczniów - wszelkie dźwięki wydostające się z sal lekcyjnych mogą spowodować próbę wejścia napastnika do pomieszczenia lub ostrzelanie sali lekcyjnej przez drzwi czy ścianę
2. Zaopiekować się uczniami ze specjalnymi potrzebami i uczniami, którzy potrzebują pomocy - należy zwrócić szczególną uwagę na dzieci, które specyficznie reagują na stres i mogą mieć problemy z opanowaniem emocji
3. Należy kazać bezwzględnie wyciszyć, wyłączyć telefony - niespodziewane sygnały telefonów mogą zdradzić obecność osób wewnątrz zamkniętych pomieszczeń i zachęcić napastnika do wejścia
4. Należy poinformować policję wysyłając informację tekstową - SMS o zaistniałej sytuacji – w przypadku wtargnięcia napastnika do szkoły niezbędnym jest natychmiastowe przekazanie informacji policji. Zasłonić okno, zgasić światło - należy zaciemnić salę aby utrudnić obserwację osób zabarykadowanych w salach lekcyjnych przez osoby współpracujące z napastnikami, a znajdujące się na zewnątrz obiektu szkolnego
5. Nie należy się przemieszczać - przemieszczanie się może powodować dźwięki lub cień, który może zostać zauważony przez napastników
6. Należy stanąć poniżej linii okien, zejść ze światła drzwi - przebywanie w świetle drzwi rzuca cień i może zostać zauważone przez napastników. Zejść z linii strzału, położyć się na podłodze

7. Jeżeli padną strzały, nie krzyczeć
8. Nie otwierać nikomu drzwi - interweniujące oddziały policji w przypadku takiej konieczności same otworzą drzwi. Napastnicy mogą zmusić osoby funkcyjne do przekazania komunikatu, który ma spowodować otwarcie drzwi
9. W przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia należy podjąć walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie życia. W przypadku bezpośredniego kontaktu z napastnikami, którzy dążą do przejęcia kontroli nad szkołą:
   - należy wykonywać bezwzględnie polecenia napastnika
   - na żądanie terrorystów należy oddać im przedmioty osobiste, np. telefon - wszelkie próby oszukania napastników mogą zakończyć się śmiercią osoby oszukującej
   - nie należy patrzeć terrorystom w oczy, unikać kontaktu, nie zwracać na siebie uwagi
   - należy uspokoić uczniów, zawsze zwracać się do nich po imieniu
   - należy poinformować napastnika o uczniach ze schorzeniami - wiedza ta w konsekwencji obniży agresję ze strony zamachowców wobec dzieci, których zachowanie odstaje od reszty
   - należy pytać o pozwolenie co do każdej aktywności i zawsze korzystać z dobrej woli terrorysty
10. W przypadku działań antyterrorystycznych podjętych przez policję:
   - nie uciekać z miejsca zdarzenia, nie wykonywać gwałtownych
   - nie próbować pomagać służbom ratowniczym
   - należy położyć się na podłodze, trzymać ręce z otwartymi dłońmi najlepiej na wysokości głowy
   - słuchać poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej
   - nie należy trzeć oczu w przypadku użycia gazów łzawiących - tarcie oczu tylko pogarsza skutki użycia gazu łzawiącego
   - odpowiadać na pytania
   - po wydaniu polecenia wyjścia należy opuścić pomieszczenie jak najszybciej, oddalić się we wskazanym kierunku -w przypadku interwencji sił bezpieczeństwa należy wykonać polecenia dokładnie tak, jak tego chcą siły interwencyjne. Nie zatrzymywać się dla zabrania rzeczy osobistych

Procedura postępowania na wypadek podłożenia podejrzanego pakunku

Cel:
Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego w szkole na wypadek podłożenia podejrzanego pakunku

Sposób postępowania:
1.Należy odizolować miejsce znajdowania się podejrzanego pakunku. Nie dotykać, nie otwierać i nie przesuwać podejrzanego pakunku
2.Należy okryć pakunek w przypadku stwierdzenia wydobywania się z niego innej substancji (tylko jeżeli czas na to pozwala)
3. Należy poinformować o stwierdzeniu pakunku dyrektora szkoły lub inną osobę decyzyjną
4. Dyrektor szkoły lub inną osobę decyzyjną odpowiedzialna może zarządzić ewakuację

całości szkoły i informuje odpowiednie służby
5. Po usłyszeniu sygnału należy rozpocząć ewakuację zgodnie z planem ewakuacji – ewakuacja musi być rozpoczęta niezwłocznie po ogłoszeniu odpowiedniego sygnału.
6. Nie należy używać telefonu komórkowego
7. Należy bezwzględnie wykonywać polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb -w trakcie uruchomienia procedury niezbędna jest dyscyplina i niezwłoczne wykonywanie wszystkich poleceń osoby kierującej sytuacją kryzysową
8. W miejscu ewakuacji należy policzyć wszystkie dzieci i poinformować osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi - szybkie sprawdzenie obecności wszystkich dzieci, ułatwi zakończenie ewakuacji całości personelu szkoły.
9. Należy poinformować rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu.

Procedura postępowania na wypadek ewakuacji w trakcie lekcji i przerwy – zasady postępowania po ogłoszeniu alarmu w szkole

CEL:
Zapewnienie bezpieczeństwa w razie zagrożenia życia i zdrowia dzieci i młodzieży przebywającej na terenie szkoły.

Sposób postępowania:

1. Należy jak najszybciej powiadomić o niebezpieczeństwie wszystkie osoby znajdujące się w strefie zagrożenia i natychmiastowo podjąć działania mające na celu ratowanie zdrowia i życia osób zagrożonych. W tym celu korzystamy z sygnału alarmu
2. Tylko w wypadku, gdy nastąpiło bezpośrednie zagrożenie życia, nauczyciel sam podejmuje decyzję o ewakuacji, nie czekając na ogłoszenie alarmu.
3. O ewakuacji decyduje dyrektor, który po otrzymaniu meldunku od nauczyciela lub innej osoby zgłaszającej zagrożenie oraz rozpoznaniu sytuacji podejmuje decyzję o zawiadomieniu służb (policja, straż pożarna) i ogłoszeniu alarmu. W sytuacji braku prądu, sygnał alarmowy
   może być ogłaszany za pomocą gwizdka lub dzwonka ręcznego z jednoczesnym komunikatem słownym podawanym przez osoby ogłaszające alarm. Jest to sygnał do natychmiastowego działania dla wszystkich pracowników szkoły oraz do bezwzględnego wykonywania poleceń nauczycieli przez uczniów.
3. O zagrożeniu należy bezzwłocznie poinformować odpowiednie służby. Wszystkie działania od tej chwili mają prowadzić do jak najszybszej ewakuacji wszystkich osób znajdujących się na terenie szkoły. Musimy wiedzieć, że od tej chwili bezwzględnie podporządkowujemy się poleceniom osób funkcyjnych. W przypadku uczniów taką osobą jest nauczyciel, z którym w tym momencie mamy zajęcia. Akcją nie może kierować wiele osób, bo prowadzi to tylko do dezorientacji i możliwości wybuchu paniki.
4. Po rozpoznaniu zagrożenia i dokonaniu oceny sytuacji nauczyciel decyduje o możliwej i najkrótszej drodze ewakuacji z budynku. Uczniowie na polecenie nauczyciela ustawiają się

w szeregu i w sposób zorganizowany kierują się do wskazanego wyjścia ewakuacyjnego. Należy się poruszać po prawej stronie korytarzy i klatek schodowych, wykonując polecenia osób funkcyjnych. Jeżeli alarm zostanie ogłoszony w czasie przerwy, uczniowie powinni skupić się wokół najbliżej stojącego nauczyciela. Nauczyciele i uczniowie, którzy mają lekcje na wyższych kondygnacjach, schodzą po stwierdzeniu, że uczniowie niższych kondygnacji opuścili już budynek i drogi ewakuacyjne są już wolne. Po opuszczeniu budynku uczniowi wraz z nauczycielem udają się na miejsce zbiórki. Jeżeli alarm jest ogłoszony w czasie przerwy to natychmiast udajemy się (jeżeli tylko nie zagraża to naszemu bezpieczeństwu) pod salę, gdzie mamy mieć zajęcia i stamtąd pod opieką nauczyciela postępujemy jak wyżej.

5. Zbiórka na placu alarmowym służy sprawdzeniu obecności uczniów klas i ustalenia osób nieobecnych.

Procedura w sprawie w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie

1. Dla ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego opracowuje się indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, uwzględniający zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego oraz dostosowany do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.
2. Program określa:
   1) zakres i sposób dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu Nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, o którym mowa w przepisach w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych, w szczególności przez zastosowanie odpowiednich metod i form pracy z uczniem;
   2) zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem, w tym w przypadku:
      a) ucznia niepełnosprawnego – działania o charakterze rewalidacyjnym,
      b) ucznia niedostosowanego społecznie – działania o charakterze resocjalizacyjnym,
      c) ucznia zagrożonego niedostosowaniem społecznym – działania o charakterze socjoterapeutycznym;
   3) formy i okres udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane, zgodnie z przepisami.
   4) działania wspierające rodziców ucznia oraz, w zależności od potrzeb, zakres współdziałania z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, specjalnymi ośrodkami szkolno-wychowawczymi, młodzieżowymi ośrodkami wychowawczymi, młodzieżowymi ośrodkami socjoterapii, placówkami

doskonalenia nauczycieli, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży;

5) zajęcia rewalidacyjne, resocjalizacyjne i socjoterapeutyczne oraz inne zajęcia, odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia,

6) zakres współpracy nauczycieli i specjalistów z rodzicami ucznia w realizacji zadań

3. Program opracowuje zespół, który tworzą nauczyciele i specjaliści prowadzący zajęcia z uczniem.
4. Zespół opracowuje program po dokonaniu wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia, we współpracy, w zależności od potrzeb, z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnią specjalistyczną.
5. Program opracowuje się na okres, na jaki zostało wydane orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, nie dłuższy jednak niż etap edukacyjny. Program opracowuje się w terminie:
   1) 30 dni od dnia złożenia w przedszkolu lub szkole orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego lub
   2) 30 dni przed upływem okresu, na jaki został opracowany poprzedni program.
6. Pracę zespołu koordynuje wychowawca klasy, do której uczęszcza uczeń, lub inna osoba wyznaczona przez dyrektora przedszkola lub szkoły.
7. Spotkania zespołu odbywają się w miarę potrzeb.
8. W spotkaniach zespołu mogą także uczestniczyć:
   1) na wniosek dyrektora przedszkola lub szkoły – przedstawiciel poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej;
   2) na wniosek lub za zgodą rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia – inne osoby, w szczególności lekarz, psycholog, pedagog, logopeda lub inny specjalista.
9. Zespół, nie rzadziej niż raz w roku szkolnym, dokonuje okresowej wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia, uwzględniając ocenę efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej uczniowi, zgodnie z przepisami w miarę potrzeb dokonuje modyfikacji programu. Oceny poziomu funkcjonowania ucznia i modyfikacji programu dokonuje się, w zależności od potrzeb, we współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnią specjalistyczną.
10. Rodzice ucznia mogą uczestniczyć w opracowaniu i modyfikacji programu oraz dokonywaniu oceny.
11. Rodzice ucznia albo pełnoletni uczeń otrzymują, kopię programu.

Procedura postępowania w sytuacji nieobecności ucznia na zajęciach

I. Zasady egzekwowania obowiązku szkolnego

1. Rodzice mają obowiązek pisemnego usprawiedliwiania nieobecności dziecka w szkole w terminie 7 dni od zakończenia nieobecności. Usprawiedliwienie rodzicielskie powinno być opatrzone dokładną datą dni, które należy usprawiedliwić(usprawiedliwienie, które brzmi: „Proszę usprawiedliwić wszystkie nieobecności mojego dziecka" - jest nieważne.)
2. O przewidywanej dłuższej niż 1 tydzień nieobecności dziecka (np. pobyt w sanatorium, szpitalu, przewlekła choroba) rodzice są zobowiązani powiadomić wychowawcę pisemnie, telefonicznie lub poprzez osobisty kontakt
3. W przypadku dłuższych nieobecności, zwłaszcza nieusprawiedliwionych, obejmujących co najmniej 50% godzin lekcyjnych w okresie jednego miesiąca, a także w przypadku ewidentnych wagarów wychowawca:
   a. przekazuje dyrektorowi szkoły i pedagogowi szkolnemu informację o takich uczniach;
   b. powiadamia rodziców ucznia telefonicznie, a jeśli zajdzie taka potrzeba, listem poleconym**,** o absencji ucznia i wzywa ich do szkoły celem wyjaśnienia danej sytuacji.
   c. wspólnie z pedagogiem szkolnym przeprowadza rozmowę z uczniem, następnie w obecności dyrektora lub pedagoga szkolnego przeprowadza rozmowę z rodzicami i uczniem, w której informuje ich o ewentualnych konsekwencjach nieobecności dziecka, a także zobowiązuje ich do dopilnowania systematycznego uczęszczania dziecka do szkoły.
4. Każde działanie podejmowane przez wychowawcę lub pedagoga szkolnego związane z egzekwowaniem obowiązku szkolnego ucznia pedagog odnotowuje w dzienniku.
5. W przypadku braku współpracy rodzica /prawnego opiekuna z wychowawcą (rodzic nie uczestniczy w zebraniach i konsultacjach, nie wyraża chęci na spotkania indywidualne itp.) lub współpracy, która nie daje oczekiwanych rezultatów (np. uczeń w dalszym ciągu nie realizuje obowiązku szkolnego), dyrektor szkoły wysyła dwukrotnie listem poleconym upomnienie zawierające stwierdzenie, że dziecko nie realizuje obowiązku szkolnego, wezwanie do posyłania dziecka do szkoły z wyznaczeniem terminu oraz informację, że niespełnienie tego obowiązku jest zagrożone postępowaniem egzekucyjnym.
6. W sytuacji, gdy uczeń w dalszym ciągu nie realizuje obowiązku szkolnego, dyrektor placówki kieruje wniosek o wszczęcie egzekucji administracyjnej do organu egzekucyjnego, jakim jest właściwa gmina.
7. Środkiem egzekucji administracyjnej obowiązku szkolnego jest grzywna, która może być nakładana kilkakrotnie.
8. W przypadku, gdy szkoła wyczerpała wszelkie możliwe środki oddziaływań wychowawczych (rozmowy z uczniem, ostrzeżenia ucznia, spotkania z pedagogiem itd.) uczeń nadal nie realizuje obowiązku szkolnego, dyrektor szkoły w porozumieniu z wychowawcą i pedagogiem szkolnym może pisemnie powiadomić o zaistniałej sytuacji Sąd Rodzinny.

II. Zasady usprawiedliwiania nieobecności uczniów

1. Usprawiedliwiania nieobecności uczniów dokonuje wychowawca klasy.

2. Zapis literowy traktowany jest jako nieobecność na zajęciach edukacyjnych, ale obecność w szkole – uczeń znajduje się pod opieką nauczyciela. Oznaczenie wpisuje się w dzienniku, na stronie obecności ucznia w danym dniu.
3. W przypadku dłuższych nieobecności (choroba, sanatorium) dopuszczalny jest zapis słowny.
4. Wychowawca we frekwencji nie uwzględnia nieobecności ucznia w celu reprezentowania szkoły na zawodach, konkursach, występach artystycznych itd.
5. Nauczyciel prowadzący lekcje ma obowiązek sprawdzania nieobecności uczniów i dokonywania stosownych zapisów w dziennikach zajęć lekcyjnych stosując odpowiednie znaki:
6. Każdy nauczyciel kontroluje nieobecności uczniów i w przypadku często powtarzającej się absencji ucznia na swoim przedmiocie, robi notatkę i przekazuje ją pedagogowi szkolnemu. Pedagog podejmuje odpowiednie działania.
7. W przypadku częstych spóźnień ucznia na zajęcia – powyżej 10 w ciągu miesiąca wychowawca powiadamia rodziców o tym fakcie.
8. Wychowawca na bieżąco śledzi frekwencję i do 10 każdego miesiąca robi sprawozdanie dotyczące obecności uczniów w poprzednim miesiącu i przekazuje pedagogowi.
9. Wychowawca klasy zbiera i przechowuje przez cały okres roku szkolnego dokumenty, które były podstawą usprawiedliwienia nieobecności i zwolnienia uczniów (usprawiedliwienia rodziców, zwolnienia lekarskie, itd.)
10. W przypadku wątpliwości, co do autentyczności zwolnienia/usprawiedliwienia wychowawca ma obowiązek ustalić czy dane zwolnienie/usprawiedliwienie jest autentyczne. Celem wyjaśnienia tej sytuacji może wezwać rodziców do szkoły.

III. Zasady zwalniania uczniów z zajęć edukacyjnych.

1. Zwolnienie ucznia z danej lekcji może nastąpić na wniosek rodziców
2. Zwolnienie ucznia z zajęć lekcyjnych przez rodzica traktowane jest jako nieobecność usprawiedliwiona.
3. Zwolnienie dokonywane przez rodziców winno mieć formę pisemną. W przypadku kontaktu telefonicznego lub osobistego rodzic zobowiązany jest do pisemnego potwierdzenia tego faktu.
4. Zwolnienie uczeń przekazuje wychowawcy. W przypadku nieobecności wychowawcy uczeń zwalnia się u nauczyciela z którym ma zajęcia. Wtedy ma wpisaną nieobecność, którą na podstawie zwolnienia, w późniejszym terminie usprawiedliwia wychowawca.
5. Zwolnienie, o którym mowa w punkcie 4 nauczyciel jest zobowiązany przekazać wychowawcy w najbliższym terminie.
6. Nauczyciel zwalniający ucznia w celu reprezentowania szkoły, jest zobowiązany do pozostawienia w teczce wychowawczej danej klasy, pisemnego wykazu uczniów zwalnianych z określonej ilości godzin.
7. Zwolnienie ucznia w przypadku określonym w punkcie 6 wymaga akceptacji dyrektora.
8. Uczniowie zwolnieni z zajęć wychowania fizycznego mają obowiązek przebywać w miejscu, w którym pozostała część klasy odbywa zajęcia.
9. Jeżeli wychowanie fizyczne jest pierwszą lub ostatnią lekcją rodzic może złożyć pisemne oświadczenie, że wyraża zgodę na pobyt dziecka w czasie tych lekcji w domu.

Procedura postępowania w sytuacji wypadku ucznia w szkole

Cel :Zapewnienie profesjonalnych działań pracowników szkoły gwarantujących poszkodowanemu w wypadku w szkole uczniowi należytą opiekę i niezbędną pomocy

Osoby odpowiedzialne za zarządzanie :Dyrektor lub wicedyrektor szkoły. W przypadku ich nieobecności – osoba upoważniona przez nich.

Sposób działania :

1. Wypadek ucznia jest to nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w czasie pozostawania ucznia pod opieką szkoły: na terenie szkoły lub poza jej terenem (w trakcie wycieczki lub wyjścia pod opieką nauczycieli).
2. Udzielenie pierwszej pomocy przedmedycznej poszkodowanemu .Pracownik szkoły, który powziął wiadomość o wypadku ucznia niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, w szczególności sprowadzając fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udzielając poszkodowanemu pierwszej pomocy. Udzielenie pierwszej pomocy w wypadkach jest prawnym obowiązkiem każdego pracownika szkoły. Jej nieudzielenie, szczególnie w odniesieniu do osoby odpowiedzialnej za bezpieczeństwo ucznia, skutkuje sankcją karną. W sytuacji wypadku ucznia, nauczyciel przerywa lekcję, wyprowadzając uczniów z miejsca zagrożenia, jeżeli miejsce, w którym są lub będą prowadzone zajęcia może stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa uczniów. Pracownik zobowiązany jest do niezwłocznego powiadomienia dyrektora szkoły o sytuacji.
3. Obowiązek powiadamiania i zabezpieczenia miejsca zdarzenia o każdym wypadku zawiadamia się niezwłocznie: rodziców (opiekunów) poszkodowanego, pracownika szkoły odpowiedzialnego za bezpieczeństwo i higienę pracy, społecznego inspektora pracy, organ prowadzący szkołę lub placówkę oraz radę rodziców. O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym zawiadamia się niezwłocznie prokuratora i kuratora oświaty. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, zawiadamia się niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego. Zawiadomień dokonuje dyrektor lub upoważniony przez niego pracownik szkoły. Fakt ten powiadamiający dokumentuje wpisem w dzienniku zajęć podając datę i godzinę powiadomienia rodziców / opiekunów prawnych ucznia o wypadku. Przy lekkich przypadkach (brak wyraźnych obrażeń – np. widoczne tylko lekkie zaczerwienienie, zadrapanie, lekkie kaleczenie), po udzieleniu pierwszej pomocy poszkodowanemu uczniowi, powiadamiający o zdarzeniu ustala z nim: potrzebę wezwania pogotowia ratunkowego lub potrzebę wcześniejszego przyjścia rodzica i godzinę odbioru dziecka ze szkoły w dniu zdarzenia. Informację o powyższych ustaleniach powiadamiający zamieszcza również w dzienniku zajęć.

W każdym trudniejszym przypadku (widoczne obrażenia, urazy, niepokojące objawy) Dyrektor lub upoważniona osoba wzywa pogotowie ratunkowe. W przypadku stwierdzenia przez lekarza potrzeby pobytu ucznia w szpitalu, należy zapewnić uczniowi opiekę w drodze do szpitala. Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone. Dyrektor zabezpiecza je do czasu dokonania oględzin lub wykonania szkicu przez zespół powypadkowy. Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje opiekun grupy/kierownik wycieczki i odpowiada za nie. Do czasu rozpoczęcia pracy przez zespół powypadkowy dyrektor

zabezpiecza miejsce wypadku w sposób wykluczający dopuszczenie osób niepowołanych. Jeżeli czynności związanych z zabezpieczeniem miejsca wypadku nie może wykonać dyrektor, wykonuje je upoważniony przez dyrektora pracownik szkoły.

4. Zespół powypadkowy: Dyrektor szkoły powołuje zespół powypadkowy. W jego skład wchodzi z zasady pracownik odpowiedzialny za służby bezpieczeństwo i higienę pracy. Jeżeli w składzie zespołu nie może uczestniczyć pracownik służby BHP, w skład zespołu wchodzi dyrektor szkoły. W składzie zespołu może uczestniczyć przedstawiciel organu prowadzącego, kuratora oświaty lub rady rodziców. Przewodniczącym zespołu jest pracownik odpowiedzialny za BHP w szkole, a jeżeli nie ma go w składzie zespołu – przewodniczącego zespołu spośród pracowników szkoły wyznacza dyrektor.
5. Postępowanie powypadkowe Zespół Powypadkowy:
   - przeprowadza postępowanie powypadkowe i sporządza dokumentację powypadkową
   - rozmawia z uczniem (w obecności rodzica lub wychowawcy/pedagoga/psychologa szkolnego) i sporządza protokół przesłuchania
   - rozmawia ze świadkami wypadku i sporządza protokoły przesłuchania; jeżeli świadkami są uczniowie - przesłuchanie odbywa się w obecności wychowawcy lub pedagoga/psychologa szkolnego, a protokół przesłuchania odczytuje się w obecności ucznia - świadka i jego rodziców
   - sporządza szkic lub fotografię miejsca wypadku
   - uzyskuje pisemne oświadczenie nauczyciela, pod opieką którego uczeń przebywał w czasie, gdy zdarzył się wypadek
   - uzyskuje opinię lekarską z opisem doznanych obrażeń i określeniem rodzaj wypadku
   - sporządza protokół powypadkowy nie później niż w ciągu 14 dni od daty uzyskania zawiadomienia o wypadku – protokół powypadkowy podpisują członkowie zespołu oraz dyrektor szkoły. Przekroczenie 14 dniowego terminu może nastąpić w przypadku, gdy wystąpią uzasadnione przeszkody lub trudności uniemożliwiające sporządzenie protokołu w wyznaczonym terminie. W sprawach spornych rozstrzygające jest stanowisko przewodniczącego zespołu. Członek zespołu, który nie zgadza się ze stanowiskiem przewodniczącego, może złożyć zdanie odrębne, które odnotowuje się w protokole powypadkowym. Protokół powypadkowy podpisują członkowie zespołu oraz dyrektor szkoły. Jeżeli do treści protokołu powypadkowego nie zostały zgłoszone zastrzeżenia przez rodziców ucznia poszkodowanego postępowanie powypadkowe uznaje się za zakończone. Protokół
   powypadkowy sporządza się w trzech egzemplarzach dla: poszkodowanego, szkoły, która przechowuje go w dokumentacji powypadkowej wypadku ucznia oraz dla organu prowadzącego lub kuratora oświaty (na żądanie). Z treścią protokołu powypadkowego i innymi materiałami postępowania powypadkowego zaznajamia się: poszkodowanego pełnoletniego i rodziców (opiekunów) poszkodowanego małoletniego. Jeżeli poszkodowany pełnoletni zmarł lub nie pozwala mu na to stan zdrowia, z materiałami postępowania powypadkowego zaznajamia się jego rodziców (opiekunów). Protokół powypadkowy doręcza się osobom uprawnionym do zaznajomienia się z materiałami postępowania powypadkowego.

   Składanie zastrzeżeń do protokołu powypadkowego; w ciągu 7 dni od dnia doręczenia protokołu powypadkowego osoby, którym doręczono protokół, mogą złożyć zastrzeżenia

do ustaleń protokołu (są o tym informowani przy odbieraniu protokołu). Zastrzeżenia składa się przewodniczącemu zespołu: ustnie i wtedy przewodniczący wpisuje je do protokołu lub na piśmie. Zastrzeżenia mogą dotyczyć w szczególności: niewykorzystania wszystkich środków dowodowych niezbędnych dla ustalenia stanu faktycznego, sprzeczności istotnych ustaleń protokołu z zebranym materiałem dowodowym Zastrzeżenia rozpatruje organ prowadzący szkołę. Po rozpatrzeniu zastrzeżeń organ prowadzący szkołę może: zlecić dotychczasowemu zespołowi wyjaśnienie ustaleń protokołu lub przeprowadzenie określonych czynności dowodowych, powołać nowy zespół celem ponownego przeprowadzenia postępowania powypadkowego.

6. Dokumentacja: Dyrektor szkoły prowadzi rejestr wypadków. Dyrektor wskazuje

Prawidłowe zachowania i odstępstwa od niniejszej procedury, informuje o wnioskach i podjętych działaniach profilaktycznych zmierzających do zapobiegania analogicznym wypadkom.